

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám: 124

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ „ Egy hónapra 1 „ 20

Véget ért a 4-ik isonzozi csata

Olaszok vesztesége 70 000 ember

Görzöt még nem „szabadították fel”

Budapest, dec. 17.

Orosz hadszíntér:

Nincs különösebb esemény.

Olasz hadszíntér:

Olaszok a tengeremléki harcvezetési vonalon eddig nem újították fel ama nagy támadásukat, amelyek aránylag rövid szünet után november 11-én indultak meg újra, a hónap végéig tartottak és még december első hetében is makószul folytak tovább egyes pontokon. Ezen harcokat ennél fogva a „4-ik isonzozi csata” neve alatt foglalhatjuk össze. Ellenség erőfeszítései ezuttal még inkább mint korábbi csatákban Görz meghódítására irányultak. Ennek megfelelően végül csupán a hídfő ellen mintegy 7 olasz gyaloghadosztály állott harcban. Azonban a nagy haderő rohamai éppúgy meghiusultak csapataink bevált ellenálló erején, mint szomszédos szakaszokon véghezvitt összes tömeg-támadások. Csapataink szilárdan megtartották birtokukban görzai hídfőt, doberdói fensíkot és általában összes hadállásaikat. Város szétrombolása lakosságot súlyosan érintette, de katonai helyzetre ellenség tehetetlen dühének a megnyilatkozása semmiféle befolyást nem gyakorolt. Olasz hadsereg a tengeremléken a 4-ik harcban biztos megállapítás szerint halottakban és sebesültekben 70 000 embert veszített.

Tegnap az Isonzo harcvezetési vonalon egy Monte San Michele északi lejtője ellen megkísérelt támadást, a tiroli harcvezetési vonalon egy alpine zászlóaljnak a Col di Lana ellen intézett támadását utasítottuk vissza.
Höfer.

Boszniai területen nincs ellenség

Bjelopoljét elfoglaltuk

Budapest, dec. 17.

Délkeleti hadszíntér:

Celebicől délkeletre montenegróiakat elűztük utolsó darab boszniai földről, amelyet még megszállva tartottak. Csapataink ezen szakaszon is elérték Tara szakadékig. Bjelopolje tegnap délután óta birtokunkban van. Cs. és kir. csapatok átkaroló támadással heves harcok után foglalták el a várost és estig 700 foglyot szállítottak be. Ipektől nyugatra a visszavonuló ellenséget üldözzük. Montenegróiak visszavonulásuk után mindenütt felgyújtják a mohamedán községeket. Höfer.

Bulgária Gevgelit és Doirant átadja Görögországnak

Athén, dec. 17.

A „Neon Aszti” jelenti, hogy Passzarov bolgár követ némely görög újságnak bolgárellenes cikkei miatt sajnálkozását fejezte ki és emlékeztetett Radosszlavov nyilatkozatára, amely szerint Doirant és Gevgelit, valamint a görög-szerb határ más pontjait a háború után át fogják adni Görögországnak.

A bolgár lovasság átlépte a görög határt

Széfia, dec. 17.

A „Temps” jelenti Szalonikiből: A bolgár lovasság Szalonikitől 75 kilométerre északkelet felől átlépte a görög határt.

Frenchet fölmentették állásától

Utóda: Douglas Haig

Berlin, dec. 17.

Londonból jelentik december 16-iki kelettel: French tábor: agyot saját kérésére állásától fölmentették és az egyesült királyság csapatainak parancsnokló tábornagyként neveztek ki. A király Frenchnek a Viscount méltóságot adományozta. Utódaul francisozsági és flandriai parancsnokká Sir Douglas Haigot neveztek ki.

Orosz támadás Hindenburg ellen

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az arcvonal nagyobb részén élén ágyuharc és szerény repülőtevékenység folyik.

Vaillynál, az Aisne déli partján a franciák éjnek idején rajta ütöttek két kisebb órádsáunkon.

Immelmann hadnagy tegnap Vellenolenzes felet légi harcban lezsedte a hetedik ellenséges repülőgépet, egy angol egy fedelűt.

A franciák előadása szerint a mühlheimi (Baden ellen irányult) tegnapelőtti repülő támadás célja az ottani vasúti telepek lettek volna. Ezeknek közelébe azonban egyetlen egy bomba sem esett, ellenben a városban megölték egy polgárt, egy masinat pedig megsabesítették. A tisztán katonai kár a kórház néhány ablak táblájának szétzúzására szorítkozott.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege:

Orosz osztagot a Brysvjaty tó-tól északra állásunkba nyomultak. Ezeket ellentámadással visszavetítettük.

A Beresina-torkolat tájékán az ellenségek egy elretörése ágyúfüstökben összeomlott.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege:

A helyzet változatlan. Éjjel kisebb járőr összefütközések voltak.

Linsingen tábornok hadserege:

Parastianynál megkísérelt egy ellenséges támadás.

Egy orosz repülőgépnél Lucktől keletre osztrák-magyar csapatok körletében le kellett szállnia.

Balkán hadszíntér:

Északi Montenegróban a harcok sikerrel folytak tovább. Az osztrák-magyar csapatok Bjelopolje közelében állanak.

Legfőbb hadvezetőség.

A törökök elsüllyesztettek egy angol monitort

Török hivatalos jelentés

Konstantinápoly, dec. 17.

A főhadiszállás december tizenötödikéről közli:

Irak front: Kut el Amaranak a Tigris jobbpartján lévő házai egy részét december tizenharmadikán rohammal elfoglaltuk. Két ellenséges monitor közül, amelyek kelet felé akartak előrenyomulni, az egyiket tüzérségünk elsüllyesztette, a másik előbbi helyére visszahozták.

A Kaukázus fronton nincs jelenteni való.

Dardanella front: Helyi tüzelési harc minden legyvernemben, különösen bomba és torpedóvetés. Tüzérségünk manőverekre kényszerítette az ellenséges hajókat, amelyek Kamikli kikötőjében akartak menedéket keresni.

Az Ari Bureau szakaszon két akna, amelyet a jobbparyon felrobbantottunk, két ellenséges ellenőrnél elpusztított. Egy ellenséges erőd sikertelenül bombázta állásainkat és azután visszavonult.

A Sed il Bahr szakaszon tüzérségünk távozásra kényszerített egy torpedócsaszót, amely felénk közeledett, hogy balszárnnyunkat bombázza. Tüzérségünk néhány ellenséges tüzet is elszélt.

Adakozzunk a katonák karácsonyi ajándékára!

A földmivvelésügyi miniszter a drágaságról

A képviselőház ülése

Bethy Pál elnök fél 11-kor nyitotta meg a Ház esztendőki ülését. Harmadzori olvasásban elfogadták a közszolgálati alkalmazottak háborús segélyéről és a kivételes intézkedések mérsékléséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután áttért a Ház az árdragító visszaélésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására, amelyet Niamessy Mihály előadó ismertett behatóan és elfogadásra ajánlott.

Báró Ghi lány Imre földmivvelésügyi miniszter az indemnitás vitájában elhangzott közlésekre megjegyzésekre kíván reflektálni. Mindenekelőtt megelejtse azt a tévhitet, mintha a kormányrendeletek a rekvirálást mára, mint a hatóságokra bízta volna. A közgazdasági tisztviselők mellé erre a nagyon felelőségteljes munkára a kereskedelem köréből segédereket rendeltek, még pedig olyanokat, akiket Magyarország tizenöt legnagyobb cégének központi irodája erkölcsi és anyagi felelősséget vállalt. Rakovszky a vetőmag kérdéséről szólva, felemlítette, hogy a vetőmagkészlet elosztásában a bankoknak is volt szerepük.

Kijelenti, hogy ezt a mezőgazdák szervezetei végezték és ebben a bankoknak semmi szerepük sem volt. Ugyanez a Rakovszky említette fel, hogy a budapesti rendőrség, amikor a szirkészleteket felkutatja, nagyobb mennyiséget talált a Hitelbanknál. Ezeigában sincesen, hogy a bankokat védje, konstátálni kell, hogy a budapesti rendőrség jelentése szerint igen kevés készletet talált a fővárosban, a Hitelbanknál azonban egyáltalában semmi készletet sem talált.

Felhozta azt is, hogy a babbeszerésnél igen nagy províziót számított magának a Haditermény. Visszaélésről itten nincsen szó, de tudnia kell, hogy a bab 20-25 kilós tételekből kerül és míg a termelőkötől a közvetítőkhöz át a raktárakba szállítják és onnan feljön Budapestre a fogyasztópiacra, ezalatt igen nagy költséggel terhelődik meg. Miután a kormány látta, hogy a Hitelbanknál és a bizományosoknál az engedélyezett jutalék mellett nem jön elég bab forgalomba, akkor felemelte a Haditermény Részvénytársaság jutalékát oly összeg erejéig, amely a gyűjtőforgalom és a fuvar költségeit fedezi.

Felemlítették azt is, hogy a gabonavámokat későn függesztette fel a kormány. Azt bizonyítja, hogy nem ez a késedelem okozta a gabonaforgalom elmaradását, hanem más, a kormány hatáskörén kívül álló események.

Amikor megjelent a felfüggesztési rendelet, másnap Románia kiadta a gabonakivitelit tilalmat.

Az 1914-iki termésbeesésnél tulajdonképpen csak a csaplásnál volt tévedés. Amikor a múlt év novemberében a maximális árakat megállapították, az áru egyszerre eltűnt és voltak helyek, a

hol csakugyan élelmiszeri zavarok mutatkoztak.

Erre januárban a kormány elrendelte az országos gazdasági bizottságok részére az összes kalászos termények zár alá vételét. Ha voltak bajok, annak kell tulajdonítani, hogy a hatóságok, a melyek valóban emberfeletti munkát végeztek, olyan területen mozgáltak, ahol teljesen járhatlanok.

A mi az idei termést illeti, a kilátások kedvezőbbek voltak, mint tavaly, de azért a kormány rendeletileg zár alá helyezte az összes hüvelyeseket és gabonaműveket. A kormány bevásárlási engedélyeket biztosított az ország különböző helyein. A zár alá vétel ugyszólván teljesen azonos a rekvirálással.

A rövid bevásárlási határidő letelte után csak a Haditermény Részvénytársaságnak vagyis az államnak volt joga vásárolni és ezzel gabonamonopóliumot létesítettünk. Ebbe az állami intézménybe mindazokat a köröket beakartuk vonni, amelyeknek a közreműködése biztosította az eredményt.

A belügyminiszter már a háboru legelején rendeletet adott ki az ártulkövetelők ellen és hogy a hatóságok nem járhattak el teljes sikerrel, annak az az oka, hogy a magyar ember nem szeret védekezni. A miniszter ezután Saterényivel polemizál és kifejti, hogy minden nap fokozatosan termelt árut nem lehet maximálni. A kormány minden lehetőt elkövetett, hogy a tejtermelést fokozza és ezért pl. a takarmányemelőket a Korpakó pontban összpontosította.

Meggyőződése, hogy ha azt akarjuk, hogy tej egyáltalán ne legyen akkor maximálni kell a tejtárat. Alkalma volt egy nagy tejjgazdaság minden apró részletét betekinteni és meggyőződött arról, hogy a tejjgazdaság vezető ségének minden fíradása ellenére a tejjgazdaság oda jutott, hogy tejjproduktója a rendes produktum egyharmadára esökkent, költségei pedig a létszámára emelkedtek. A mi az egyes rendeltet kibocsátásá illeti, Auszriával szemben mindig előljártunk, így pl. a gabonarekquirálásról szóló rendelet nálunk januárban, Ausztriában februárban, a termés zár alá vételéről szóló rendelet nálunk júniusban, Ausztriában júliusban, végül a szesztermelésről szóló rendelet nálunk augusztusban, Ausztriában pedig szeptemberben jelent meg.

Kérdezik, hogy miért nagyobb a drágaság Németországban?

Összehasonlító táblázatot olvas fel, a melyből kiderül, hogy a szalonna, sertéshus, továbbá a tej és a burgonya ára nálunk alacsonyabb, mint Berinben.

Németországban a hus azért olcsóbb, mert ott nagy a takarmányhiány és oly nagy a marha állomány, hogy kénytelenek voltak a marha-állomány nagy részét feláldozni Bizonyos tekintetben túlzottak az állítások. Csak magas árrakkal lehet a produktót emelni, ez a háboruval okvetlenül együtt jár.

A mi viszonyaink igazságos elbírálásánál tekintetbe kell venni a németek nagyszerű fegyelmességét és azt, hogy a német szervező tehetség. A mi közigazgatási személyzetünk ezzel szemben inkább jogilag képzett. Hi-

bák fordultak elő, ezért mindnyájan felelősek vagyunk, én is, — ugymond a miniszter — és ezért vállalom is a bírálatot minden téren.

Csármák Ernő a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy elfogadja a törvényjavaslatot. Kissé későn jött a javaslat, mert már előbb kellett volna gondoskodni azok megbüntetéséről, a kik a háborut jogtalan nyereszkesedésre használják fel.

Sághy Gyula a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, bár hevényaló lett volna még szigorubb intézkedéseket létesíteni.

Rakovszky István is elfogadja a törvényjavaslatot, habár várokozásainak nem egészen felel meg. A javaslatban foglalt törvény a kisembereket ugyan meg fogja büntetni, de azok, akik az árdragítás tulajdonképeni előidézői, ezentul is büntetlenek lesznek.

A napokban anket volt a kereskedelmi miniszteriumban a Hitelbank, a Haditermény Részvénytársaság és egy pár érdekkör bevonásával, csak éppen a mezőgazdaság és a fogyasztóközönség képviselőit nem hívák meg.

A Haditermény Részvénytársaság nem felel meg kötelezettségének, kötelet nem bonyolítja le, úgy, hogy nem egy város szenved majdnem inéget ennek következtében.

Csak a fővárosra utal, a melylyel szemben a mai napig több mint 286 000 métermátszával van hátralekban a Haditermény, úgy hogy a főváros kénytelen volt éppen a tegnapi közgyűlésen jelenteni, hogy panasszal fordul a kormányhoz, mert a Haditermény Részvénytársaság hibájából még csak legfeljebb huszonegy napig van ellátva búzával és liszttel.

Lesz alkalmunk a kormány jelentése kapcsán foglalkozni a Haditermény Részvénytársaság működésével, továbbá a Hitelbank és egyéb árdragító intézmények szereplésével. Itt csak felhívást akart az ország színe előtt intézni a kereskedelmi miniszterhez, nehogy a kereskedelmi kormány az áru szemrehányást tegyen és azt mondhasa, hogy elkéstek ezzel a figyelmeztetéssel.

V á s o n y i Vilmos felszólalásban követeli, hogy a maximálissal együtt az eladási kényszert is mondják ki.

B a l o g h Jenő igazságügyminiszter felszólalásában igyekszik megnyugtanni a Házat. Kijelenti, hogy a botlakodott idegen elemek manipulációit megszünteti. Azok többé nem vásárolhatnak árukat. Ezekre vonatkozólag a büntetőtörvény átdolgozása folyamatban van. Legközelebb már be is terjeszti az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

A Ház ezután ugy általánosságban, mint részleteiben megszavazta a javaslatot.

Az ülés vége három óraker.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

A kereskedők és iparosok katonai szabadságolásáról

M a k ó, dec. 17.

Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara táviratilag fordult a kereskedelmi és honvédelmi miniszterhez s kérte a december 15-iki bevonulási parancsnak a kereskedőkre, iparosokra vonatkozó fel-függesztését. A kereskedelmi miniszter most válaszolt a táviratra. A Kamarához intézett válaszában többek között ezeket mondja: „Azon kérelemnek, hogy a kereskedők, kereskedelmi alkalmazottak és iparosok bevonulása elhalasztassék, a honvédelmi miniszter legnagyobb sajnálatára, fontos hadászati érdekek szempontjából nem tehet elégét. Azon kérelemnek azonban, hogy a már tényleges szolgálatban állók a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg szabadságoltassanak, méltányos voltát átérve, a honvédelmi miniszter a cs. és kir. hadügyminiszterrel érintkezésbe lépett oly célból, hogy a szóbanforgó és a harcértől távol levő országrészekben katonai szolgálatot teljesítő kereskedők, iparosok, de csak amennyiben ezt a létszámviszonyok megengedik, a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg szabadságot nyerjenek és így a jelenlegi viszonyokhoz képest magánérdekeiket lehetőleg megóvassanak.

Ha csakugyan kiadnak ilyen rendeleteket, azt a lapok után közzéni fogja a Kamara. Erre a rendeletre annál is inkább szükség volna, mert a csapatparancsnokságok eddig minden olyan kérelmet elutasítottak, amelyben a kereskedők és iparosok számára néhány hetes szabadságot reklamáltak a karácsonyi forgalom lebonyolítása céljából. Az igazság pedig azt kívánna, hogy ne csak a mezőgazdasági egyéneket, hanem a kereskedőket, iparosokat is részesítsék rövid szabadságban a forgalom zavartalan lebonyolítása céljából.

Fiatalkoruk bűnei

A rendőrkapitány felhívása

Makó, dec. 17.

A háborus állapot egyik sajnos hatása abban is nyilvánul, hogy a fiatalkoruk igen nagy számban követnek el nagyon súlyos bűncselekményt, részben pedig úgy élnek és viselkednek, hogy ez az ut, amelyen most haladnak, csak a zülléshez és bűncselekmények elkövetéséhez vezet. Ennek oka abban rejlik főleg, hogy az otthon rendet tartani képes családfe a harcúterén van s így nincs erős kéz, amely a serdületlen ifjút megfegeszne és nevelné. Viszont vannak olyanok is, kik dacára, hogy itthon vannak, iparosok és kereskedők stb. a gondjaikra bízott gyermekekkel, tanoncokkal nem törődnek s így azok, mikor azoknak éjjeli távollétét a felügyelőknak észre kellene venni, az otthonról távol a bűnös utra térnek. Így az elmúlt héten bűncselekmények miatt körülbelül 15 fiatalkeru lett a rendőrségre előállítva és hova tovább ez az álla-

pot rosszabbodik. Egyrészt a szülőket, másrészt a fiatalok felügyeletével megbízott egyéneket a leghatékosabban figyelmeztetem, hogy a fiatalokat szoros felügyelet alatt tartassák. Másrészt felhívom a polgárság tagjainak figyelmét arra, hogy este a 8 óra után létszámú fiatalokat minden esetben vagy előállítsák vagy pedig adják át a szülőnek vagy felügyelőnek. Az italmérőket és a rendőrséget külön rendelettel utasítottam. Kérem a jó érzésű és az ifjúság sorsával törődő közönséget, hogy a hatóságot ezen törekvésében támogassa.

Rákossy, rendőrkapitány.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 18. Szombat. Róm. kath. és Protest. Gráciám. Görög-ország dec. 5. Szabbasz. Nap kel 7 óra 44 percek, nyug-szik 4 óra 08 percek.

— Személyi hír. Ma délután 5 óra körül városunkba érkezett dr. Kiss Ferenc, a debreceni egyetem ref. hittudományi karának tanára, mint ref. püspökhelyettes, hogy fontos egyházi ügyeket intézzen el.

— Vasárnap délután hat óráig nyitva lehetnek az üzletek. A kereskedelmi és Iparkamara eseten közi, hogy tekintettel a karácsonyi előtti nagy üzleti forgalomra, a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a karácsonyt megelőző vasárnapon, vagyis december 19-én az összes üzletek délután hat óráig nyitva tarthassanak.

— A negyvennégy-nyolcvanhat évesek behívása Ausztriában. A hadi, illetőleg népfelkelő szolgálatra besorozott negyvennégy-nyolcvanhat évesek behívása Ausztriában január derekére várható. Ennek megfelelőleg az ugyanehhez a korosztályhoz tartozó volt tisztek és zászlósok számára, akik négyheti tiszti kiképzésre jelentkeztek, december második felében kezdődnek a tanfolyamok. Az erre vonatkozó behívási parancsokat már kiadták. Mivel az őrségi és menettáprászlóaljak létszámából meg lehetőségen nagyszámú, hadiszolgálatra képes legénység vonható el és mivel az egészségügyi és fűző intézetek hétévente jelentékeny mennyiségű tábortábori szolgálatra alkalmas legénységet állítanak ki, a táborban álló pótcsoportok kérésére, mint ki- zárva, sőt lehetséges, hogy január közepére egyelőre csak néhány évjáratot hívunk be, de meglehetősen biztonságosan számítani lehet arra, hogy a 44-50 éves katonai szolgálatra alkalmas besorozottak nagyrészt csak a mögöttes országrészekben őrségi, egészségügyi és helyőrségi szolgálatokra fogják használni, ugyisint a katonai irodai szükséges munkásokat is ezeknek sorából fogják venni. A délkeleten meghódított nagy területeken nagy szükség van megfelelő menettáprászlóaljakra, hadimunkásokra és más csapatokra, amelyek ezekből az évjáratokból kerülhetnek ki. Erre az alkalmazásra a megfelelő lét-

számu legénységet a bevonuló öreg népfelkelők közül utólagos szemléken fogják kiválogatni.

— Egyéves önkéntesekből — hivatásos tisztek. A hivatalos lap mai számában két pályázati hirdetmény jelent meg, amely módot nyújt az 1914 és 1915. évben besorozott 18 és 17 éves ifjaknak, hogy hivatásos tisztekké képeztesse ki. E sélből az egyik hirdetmény szerint a os. és kir. katonai akadémiákban „akadémiai tanfolyamot” fognak létesíteni. A feltétel, amelyek mellett a pályázat, illetve felvételi történet, úgy a Ludovika Akadémián, mint a közös hadseregbeli tisztképző intézetekben csaknem teljesen azonosak.

— Kész a maresi híd. A nagyszentmiklósi főszolgabírósság közli, hogy a maresi híd javítási munkálata be van fejezve és azon a közlekedés akadálytalanul benyomulható le.

— A hadban elesettek árvái javára Kuss József Szent János-ter 18. sz. alatti lakos 5 koronát adományozott.

— A harcstéren levő katonák karácsonyi ajándékára az alábbi adományok folytak be a polgármesteri hivatalcát: Jód Péter Petőfi utca 2, Kovács László Luther-utca 22 szám 2, Kuss József Szent János tér 18 szám 5, Király Jánosné Vasvárdi utca 20 szám 2, Molnár Gábor Tanya 769 szám 4, Bacsó Ferenc Járándó 115 szám 10, Dégi István Tanya 972 szám 10 koronát adományozott.

— A bolgar vörös kereszt javára a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalcát: Kovács László Luther-utca 22 szám 4, Kuss József Szent János tér 18 szám 5, Bacsó Ferenc Járándó 115 szám 10, Jód Péter Atilia utca 85 szám 2 koronát.

— Se kálci, se kalács. A rendőrség közli: A péksütemények ártalmasságáról szóló belügyminiszteri rendelet helyes értelmezése szerint a kalácsnak közfogyasztás céljaira való készítése és árusítása is tilos s így kalács sem piacra sem kávéházban és kávéházban, továbbá vendéglőben és cukrászdában nem árusítható.

— Az angolok mezopotámiai vöröséget, egész fontosságában úgy érthetjük meg, ha egy pillantást vetünk a térképre. G Freytag becsi térképkiadónak egyiptom-palestinai és Arábia térképe, melynek ára 90 fillér a postaköltséggel együtt, a tekintetbe jövő harcstéretet igen pontosan ábrázolja. A Freytag féle 70 filleres perzei térkép Afganistánon kívül az olasz és angol háttartományokat is ábrázolja és Perzsiában később események igen aktuálisnak tűnik. Ezen a két térképen kívül egy harmadikra is felhívjuk olvasóink figyelmét. A Freytag cégnek 90 filleres Dardanellák-térképe ez, amely erről a sokat emlegetett harcstérről nyújt tájékoztatást és az angol és francia harcstéren adatainak pontos megjelölésével szembevetően mutatja ellenségeink oly nagy lármával és háhéval magindított harcának sikertelenségét. E térképeket az ár előzetes beküldése mellett (postabélyegben) G Freytag és Berndt (Wien, VII. Schottenfeldgasse 62.) cégnél lehet megrendelni.

A hizott liba

vásárlása

A rendőrhatalóság újabb intézkedése

Makó, dec. 17.

A rendőrkapitány értesíti a közönséget, hogy a nem termelő makói lakosok olcsóbb hizott libával való ellátása érdekében egyrészt, másrészt a termelők és libatermelők érdekében a következő intézkedést léptette életbe:

A bejelentett libakereskedők (tehát azok, akik eddig is megszakítás nélkül evvel foglalkoztak) vásárolhatják a hizott libát az ő árjegyzéseik szerint, viszont a fentemlített fogyasztók a hizott libának elősúlyban kilogrammját 3 kor. 20 fillérben kapják a rendőrség által kiadott igazolványok alapján. Az igazolványokért a rendőrség épületében (emelet 7. sz. a.) a biztosok szobájában lehet jelentkezni, a libák pedig az igazolvány leadása és készpénzfizetés mellett, főleg hetivásáros napokon délután 9 és 12 óra között Eötvös utca 27. szám alatt Weiss Hermannnál vehetők át.

A háborús vásárlás

Makó, dec. 17.

Tetszik tudni, mi az a kapcsolatos vásárlás? Hát kérem az egy egyszerű dolog! Egészen új. Most kellett megtanulni a háborúban. Mert, hisz, a háború az élet mestere, hiszen a régi háborúknak van igazuk, ahánél háborúk folyása egy a történelemmel.

A kapcsolatos vásárlás így történik:

Bemegy az ember a boltba s egészen közönyösen, hétköznapiasan mondja a kereskedőnek:

— Jó napot, kérek egy félkiló cukrot.

A kereskedő erre vizsga szemmel néz végig a vásárlón, mint a rendőrtisztviselő, amikor razziát tart a vasuti állomáson.

Most a vevő is végignéz magán, hogy az itenéri, talán nincs jól felkötve a nyakkendője. Nem, a nyakkendő rendben van, de a kereskedő még mindig vizsgál, majd birtelen elkezd vallatni:

— Nálunk tetszik máskor is vásárolni?

Lehetséges, hogy a vevő megfordult már az üzletben, de lehet, hogy nem. Miandenesetre, még az igazság érényének sajnálatos mellőzésével is, azt válaszolja:

— Hogyne, hogyne!

Csakhogy a kereskedő lecsófolja, mondván:

— Én úgy tudom, hogy uraságod a Grüner és Kunsál veszi a kávé.

A vevő hebeg:

— Ami azt illeti...

— Hát akkor tessék a cukrot is ott vásárolni!

Más példa:

A szolgálót elküldi uraságod felesége, hogy hozzon egy kiló főzlisztet. A eselőd visszajön, hogy tisztelteti a botos ur a nagyságát, de csak úgy adhat lisztet, ha mást is tetszik nála vásárolni.

Pedig ónagyságának dehogyan is tetszik!

Hát ez a kapcsolatos vásárlás!

Igen szép intésmény a kereskedő szempontjából, mert megrendelőköt lehet vele elszarolni a másik kereskedőtől s mert több pénzt lehet vele kiperéselni a vevőtől.

De akármilyen szép is az intésmény, a vevőnek legkevésbé az, hiszen mindenfelől körülben is eleget szaktják mamapság.

A kormányrendelet szerint, amelyet a közlekedésbiztosításra és az uszora megfékezésére nemrégén kiadtak, ezt a visszaélést is meglehet büntetni. Ezt jó tudomásul venni a kereskedőknek, vevőknek egyaránt. Budapestre már példát adott rá a rendőrség. Mert a kapcsolatos vásárlás akármilyen szép új intésmény is, ha megszünik, igazán nem lesz kár érte. Valahogy majd csak megleszünk nélküle. Sírni, legfeljebb olyan beltosok sirjanak utána, akik már nagyon rákapattak magukat.

URANIA-SZINNÁZ.

* Szombati előadás. A makói Uránia Színházban december 18-án, szombaton este 8 és fél óra körül a legnépszerűbb moziszenvedélyekkel egyikevel, Dorrit Weixlerrel főszerepben egy pompás 3 felvonásos vígjáték kerül színpadra: „A piccolo királyság.” A darab sok ötletes és mulattató jelenete bizonyára széles jövedelre fogja hangozni a szombati publikumot. Ezen a vígjátékon kívül még két dráma (közülük az egyik apokrif dráma) jut bemutatásra. A zítendő összeválogatott műsorban a „Háborús híradó” szolgálhatja az aktualitást.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei

(1065)

110. fejezet.

Családi öröm.

— És mire határozta el magát, Pétsy ur.

— Én már a minap megmondtam, hogy Roberto mellett vagyok.

— A kis kópé nem akar férjhez menni! Váltig azt hangoztatja, hogy velünk akar maradni.

— Akkor hát Roberto nem is jöhet el önköz, mint kérő?

— Tehát csakugyan komoly szándéka ez?

— A legkomolyabb, uram.

— Akkor hát én is majd komolyan beszéltem meg vele a dolgot.

— Ah, tehát még nem is beszélt Mártával?

— Beszélni beszéltünk... de tetszik tudni, az eredmény igen kétértelmű. Legalább még eddig semmi megállapodásra nem tudunk jutni egy fontos körülmény miatt.

— Mi lenne az?

— Szeretett ném azt a boldog gondolatot vetette fel, hogy Roberto leginkább azért akarja elvenni Mártát, hogy...

Folyt. köv.

Stöwer-írógép

::: jutányos áron azonnal :::

eladó. Cím a kiadó-hivatalban :::

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSÁNÁL.

Azonnal eladó 9 és fél kat. hold jó minőségű TANYAFÖLD kövezett ut mellett. (Néhai Kiss Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

Eladó házhely

A Lonovics-sugarúton, az Erzsébet-szeretetházzal szemben levő **5 és fél léc föld** mely házhelynek igen alkalmas, örökön eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt: **Özv. Dr Kiss Pálné** Hajnal-utca

POÓR ENDRE Gyógyserummal kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható alkalmas szer, szepid, mélyfejt, aru- és kővérűség és mindenféle bőrtisztításra alkalmas **Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijó szer.** Ár: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona. Vilma szappan 70 fillér. Hajfijó 1 korona. Ezen gyógyszerek 100% tisztaságúak és mindenki által használhatóak.

Mindig

több és több hívet szerrez magának az,

Aerovasch

mosógép, mely légnymással működik. Akik érdeklődnek, szívesen ad felvilágosítást

Gulácsi János gépkereskedő

IOSEPHUS FLAVIUS:

Jeruzsálem pusztulása.

A szent város világrészülő tragédiáját mondja el ez a könyv igen érdekes, élénk stílusban. Megkapó, érdekteljes elbeszélés, mely a legizgalmasabb regényel is vetekszik. Ez az egyedüli páratlan leírása a Krisztus születése körüli korszaknak. Élénk színekkel vezet el Jeruzsálem véginségét megrázó belpolitikai mutatója be a közel milliónyi ember lemészárlását, a hajmeresztő kínzásokat, amelyek messze felülmúlják a középkor borsalmait s a francia forradalom vérződjét. Némiképpen ez a könyv minden művelt embernek. Ár: bérmentes kiadásnál 3 korona 45 fillér, utánvételnél 3 kor. 65 fillér. Kapható a „Budapest” kiadóhivatalában, Budapest, Sárkányos utca 3.

ORVOSOK

igazolták, mint legkíméletesebb köhögés elleni szert a:

használatuk

Köhögés

retardáció, elnyelés, hurut, szárazságot ellen és köhögés elleni szert, mely miatt minden haragosnak köhögés elleni. 6400 oroszlán és más egyéb igazi a biztos sikerét ezen évszázados és kellemes eszközöknek. Csak 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hűlő csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvételnek a kiadóhivatalban